

La Humanitat

Any III : Núm. 437
Barcelona, dimarts, 4 d'abril de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

L'HOMENATGE AL Dr. JOSEP DENCÀS

Entre la sèrie d'actes per tal d'homenatjar els homes que han treballat a favor dels ideals que sostenim, cap, potser, com el que es projecta dedicar a l'actual conseller de Sanitat i Assistència, doctor Dencàs, president de la Comarca d'Esquerra de Barcelona i president de les Joventuts d'Esquerra d'Estat Català.

S'ha dit moltes vegades que una part determinada d'elements del nostre Partit eren els que n'havien determinat, amb el seu esforç personal, la creació. Però sempre s'han oblidat, segurament perquè ho desconecien, de posar entre ells el que de fet hi ha aportat l'esforç més gran i més efectiu.

A començaments de l'any 1930 sorgia un manifest de L'Avenç de Sant Andreu en el qual es cridava a un mateix dels catalanistes, tots els que teníem l'obligació de dedicar les nostres energies contra el règim que havíem patit fins aquell moment, règim que s'havia distingit per la seva tasca de desprestigiar de tots els valors catalans i de persecució a les figures més representatives de la nostra terra. Conseqüents en això els elements de Sant Andreu, capitanejats per Josep Dencàs, crearem L'Avenç, fent-ne una conjunció de tots els elements catalanistes i republicans.

I s'ajuntaren els d'Acció Republicana, Acció Catalana, Elements de Francesc Macià i Unió Socialista de Catalunya. Dencàs va estendre la seva acció fora dels límits esquifits de l'antic poble de Sant Andreu i, tot posant-se en contacte amb elements de Sant Martí i Poble Nou, arreu floriren una sèrie d'entitats del mateix caire, un gresol on tots els elements liberals i esquerrans del catalanisme hi fien les seves aspiracions per anar a la creació d'una gran força que fos la barrera que s'oposés a la continuació dels temps de vergonya i la clau de l'èxit per al futur.

Cal haver vist Dencàs en aquelles èpoques; la fe amb què explicava el seu propòsit, la calor que posava en les seves paraules, el to persuasiu que va fer possible, en tres o quatre setmanes, aquella florida d'entitats patriotes a L'Avenç.

Ferms en el propòsit de la conjunció catalanista, dirigírem les nostres mirades vers els caps dels partits als quals pertanyíem els que donàvem vida a les entitats de conjunció. I és en el record de tots nosaltres la manera poc elegant com forem rebuts i l'excessiu urc en contestar-nos que els seus cossos tenien quatre parets amb una porta cadascuna i que les portes eren ben obertes perquè aquell que no s'hi trobés bé pogués sortir-ne. Aquest procedir va tenir la virtut d'esperonar Josep Dencàs en els seus propòsits. I fou ell el que determinà que tots ens apleguéssim sota el nom de l'honorable President de Catalunya, i portà a terme, en el mateix Avenç, la celebració de l'Assemblea d'Estat Català, que va donar vida oficial a una força que no havia actuat com a partit i que, de fet, és la que ha donat un contingut més nombrós a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Sense que signifiqui menysprear l'esforç, ben remarcable, de tots els altres nuclis que, en la Conferència d'Esquerra uniren el seu esforç a l'esforç dels seguidors de Francesc Macià, pot dir-se — i no és exagerar — que el que més va determinar la força actual del nostre Partit, fou l'esforç personal de Josep Dencàs a l'any 1930.

UN ESDEVENIMENT POLITIC

El míting del dia 9 a Bilbao

Parlaran els senyors Azaña, Prieto i Domingo, i els discursos es radiaran a tot Espanya

El míting que el diumenge vinent se celebrarà a la plaça de braus de Bilbao té tots els caràcters d'un veritable esdeveniment polític. Tots els bitllets — 22.000 en total — per a la plaça de braus han estat distribuïts en menys de dues hores.

Fora de la plaça, a les explanades que la circumden, es col·locaran altaveus perquè puguin oir els discursos altres vint i tantes mil persones. A més a més, els discursos dels senyors Azaña, Prieto i Domingo es radiaran a tot Espanya.

El nombre de diputats de les diverses minories governamentals que s'han inscrit per anar al míting de Bilbao passa de 150.

El cap del Govern i els ministres d'Agricultura i Obres Públiques sortiran de Madrid el dissabte vinent.

Es possible que les circumstàncies polítiques donin a aquest acte major transcendència que la que inicialment tenia.

HORRIBLE CATASTROFE AERIA

El dirigible «Akron», el més gran del món, destruït per una tempesta

Sembla que els desapareguts són 77.—Quatre tripulants es diu que han estat recollits per un vaixell alemany

Nova York, 4. — Aquest matí s'ha salutat la notícia que el dirigible «Akron», de la marina de guerra, havia estat destruït per una tempesta que el sorprengué a vint milles de Nova Jersey.

Les notícies són confuses, però es diu que un vaixell alemany, que navegava en direcció a Nova York, ha recollit quatre tripulants del dirigible. Els setanta-set restants han desaparegut, creient-se que hauran mort entre les restes del dirigible.

Les causes de la catàstrofe no han estat ben determinades. Se suposa, però, que una tempesta sorprengué l'«Akron», quan navegava a unes vint milles de Nova Jersey i és fàcil que un llamp hagi obert un esvoranc a l'armadura, precipitant l'aeronau contra la mar.

L'«Akron», era, actualment, el dirigible més gran del món. Era una vegada i mitja més llarg que el «Graf Zeppelin», i anava equipat com un verdader cuirassat dels aires.

En ésser lliurat a la marina de guerra, recentment, el «Macon», de les mateixes dimensions de l'«Akron», aquest quedà adreçat al servei de l'esquadra de l'Atlàntic, amb base a Lakehurst (Nova Jersey). El «Macon» té la seva base a l'altra banda dels Estats Units, o sigui al Pacífic.

La notícia ha produït enorme sensació, tant pel nombre de víctimes registrades com per la importància de l'aeronau, de la qual estaven tan orgullosos els nord-americans.

Tan aviat com es tingué notícia de l'accident, una gran gentada es traslladà a la costa per tal de poder presenciar els detalls de la mateixa.

Les autoritats prengueren les mesures necessàries i trameteren cap el lloc de l'accident, equips de socors.

Nova York, 4. — La nova de la catàstrofe del dirigible de la marina, «Akron», ha causat una impressió enorme a tots els indrets del territori de la Unió.

Les causes de la catàstrofe romanen en el misteri. Les primeres noves foren els anguniosos S. O. S., llançats pel vapor petrolier «Phoebus», qui a darera hora ha tramès el següent dramàtic comunicat:

«Poc després de mitja nit, el nostre vaixell, que havia sortit de Nova York, amb llast, cap Tampa (Mèxic), per tal de carregar petroli, es trobava davant les costes de Nova Jersey, en mig d'un fort temporal de mar i de vent, quan el pilot de guàrdia, va veure una llum que poc a poc, s'acostava, envers el vaixell, desapareguent tot seguit. Mitja hora més tard, en mig de la forta tempesta, s'oïren anguniosos crits d'auxili, que venien de l'aigua. Ens apropàrem immediatament i en les tenebres oviràrem una enorme massa, grisa, damunt les ones. Era el dirigible «Akron» destruït-se entre les aigües, i poguérem salvar tres tripulants de l'aeronau.

Simultàniament, llançàrem les senyals radiogràfiques d'auxili, i molt aviat aparegueren, al lloc de la catàstrofe, altres vaixells que encara romanen en aquells indrets, però tot ens fa suposar, malauradament, que el seu ajut no tindrà gaire eficàcia. La tempesta és forta, i la visibilitat és gairebé nul·la.

Un dels tres naufragats salvats és un oficial del dirigible, qui ha manifestat que una important avaria feu que l'«Akron» es veiés obligat a descendir damunt les aigües.

El dirigible es considera perdut.

El conseller delegat, Sr. Carles Pi i Sunyer

Parla de l'empresament de la Generalitat, de l'atur forçós i d'altres afers

Com tenen per costum, cada dimarts, els reporters que fan informació a la Generalitat han visitat aquest matí el conseller delegat, senyor Carles Pi i Sunyer, que els ha rebut amb la seva acostumada amabilitat.

—Haig de manifestar-vos en primer terme — ha començat dient — la gran satisfacció que he tingut per l'èxit fatiguós que ha obtingut l'empresament de la Generalitat. La data indicada ha estat el dia 10 del mes que som i així que s'ha començat la propaganda per mitjà d'anuncis a la premsa i de cartells les demandes han estat nombrosíssimes i es pot assegurar que quedarà cobert abans de la data fixada.

La característica simpàtica de l'esmentada subscripció pública ha estat estesa per tot Catalunya, com era el nostre desig, i que les demandes han vingut en gran nombre i especialment d'entitats de poc capital i de particulars.

Ha seguit a continuació parlant del Consell que tingué lloc ahir i ha dit que, entre altres assumptes, tingué lloc la lectura del Projecte de Llei sobre l'atur forçós i es va acordar celebrar demà o demà passat una nova reunió per aprovar-la definitivament per tal que pugui ésser llegida aquesta mateixa setmana al Parlament de Catalunya. Serà un Consell — ha dit — que durarà una hora o poc més. Es tracta de la cristallització dels treballs portats a cap pel senyor Conseller de Treball durant aquests darrers mesos i podeu tenir la seguretat que permetrà per una banda la solució urgent de la part més aguditzada del problema i, per l'altra, crear un instrument que permeti enfocar-lo en tota la seva complexitat i procurar solucionar-lo amb mesures de caràcter fix i estable.

També farem els possibles per tal que sigui llegit la setmana entrant al Parlament el Projecte de Llei sobre contractes de conreu ja enllestits pels la Comissió Jurídica Assessora. El Projecte de Llei Municipal, igualment enllestida per l'esmentada Comissió, també serà llegida pròximament a la Cambra.

Tot això — ha acabat dient — ja que (Continua a la pàgina següent.)

Detenció dels atracadors d'un magatzem de plàtans de Madrid

València, 4. — Han estat detinguts per la policia dos dels individus que, pistola en mà, penetraren en un magatzem de plàtans de la Plaça de la Cebada, de Madrid, i cometeren un atracament. Ha contribuït a la seva detenció una carta trobada en el domicili a Madrid d'un dels esmentats individus.

Els primers treballs s'encaminaren a seguir les passes d'una noia germana dels detinguts, de setze anys, la qual feia de mimyona en una casa de l'Abadia de San Martín, per a evitar que sortís de València i procedir a detenir a qual-sevol individu que se li apropés. Els agents tingueren coneixement que la serventa esmentada es proposava sortir cap a Puebla del Duc amb objecte d'assistir com a padrina a un bateig; se la detingué i fou ingressada en l'asil, puix que es temia que avisés a un dels individus la detenció del qual s'interessava.

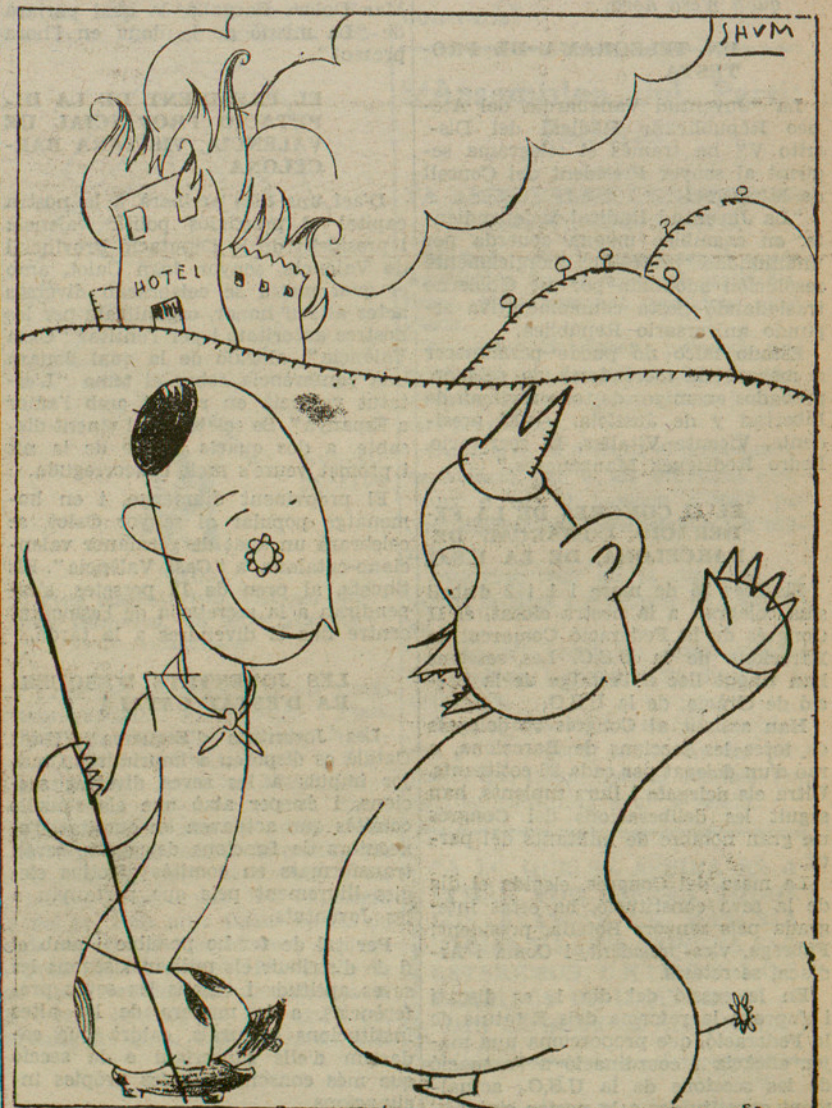
Amb instruccions més concretes, la policia detingué en el carrer de la Barcelonina, en el moment en què sortia d'una casa, a Vicenç José Gomar Torro, de 27 anys, domiciliat a Madrid, i més tard a Puebla de Duc, procediren a la detenció de Francesc Gomar Torro, germà de l'anterior de 19 anys. A aquest individu li foren trobades fulles revolucionàries i diverses fórmules per a la fabricació d'explosius.

Diumenge vinent, al Palau de Belles Arts tindrà lloc l'homenatge al conseller de Sanitat, Josep Dencàs. En aquest acte, l'honorable alcalde de la ciutat

JAUME AIGUADER
PARLARA DEL FUTUR DE LA NOSTRA CIUTAT

El conseller de Sanitat del Govern de Catalunya, Josep Dencàs, serà homenatjat diumenge vinent al Palau de Belles Arts; en aquest acte, l'honorable President del Parlament de Catalunya

LLUIS COMPANYS
EXPOSARÀ EL SEU PENSAMENT SOBRE EL PROBLEMA DE LA TERRA A CATALUNYA

—Això és una salvatjada!
—Sí, senyor. Però també ho és conspirar contra la República.